

Priopćenje za medije
Luxembourg, 21. travnja 2021.

Potrebno je dodatno potaknuti korištenje svemirskim uslugama EU-a

Europska unija nije učinila dovoljno da iskoristi puni potencijal svojih svemirskih programa, stoji u novom tematskom izvješću koje je danas objavio Europski revizorski sud (Sud). Satelitski programi Galileo i Copernicus osobit su izvor dragocjenih usluga i podataka, no potrebno je uložiti više napora da se ostvare sve koristi znatnih ulaganja (zasad u visini od približno 18 milijardi eura) i optimiziraju pogodnosti koje ti programi donose građanima i gospodarstvu. Revizori pozivaju na izradu sveobuhvatne strategije i ciljanijih mjera te predlažu da se bolje iskoristi regulatorni okvir za djelotvorno poticanje korištenja svemirskim uslugama.

Trenutačno postoje tri svemirska programa EU-a, no na dva od njih otpada lavovski dio ulaganja. To su: Copernicus, u okviru kojeg se dobivaju podatci s pomoću satelita za promatranje Zemlje, i Galileo – globalni sustav za satelitsku navigaciju i određivanje položaja. Do kraja 2020. EU je za svoje svemirske programe izdvojio 18,3 milijarde eura, a za razdoblje 2021. – 2027. predvidio je više od 14 milijardi eura. U svojoj strategiji iz 2016. Europska komisija obvezala se raditi na ostvarenju najvećih mogućih gospodarskih i društvenih koristi koje donose svemirski programi EU-a. Međutim, nije definirala koje se koristi očekuju te nije utvrdila jasne ciljne vrijednosti kojima bi se pojasnilo što bi se trebalo postići i rokove u kojima je to potrebno učiniti.

„S tehnološkog stajališta EU je uspio postati jedan od globalnih aktera u područjima promatranja Zemlje iz svemira i navigacijskih usluga. Međutim, nedostaje mu sveobuhvatan pristup poticanju korištenja njegovim svemirskim uslugama kako bi se ostvarile sve koristi znatnih javnih ulaganja”, izjavio je Mihails Kozlovs, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće. „S obzirom na to da je većina mjera za razdoblje 2021. – 2027. još na lansirnoj rampi, nadamo se da će naša revizija označiti početak odbrojavanja do uvođenja novog skupa mjera koje mogu pomoći EU-u da ostvari sve pogodnosti tih dragocjenih resursa.”

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Revizori EU-a utvrdili su da je u Komisijinu pristupu procjenjivanju razmjera mogućih koristi postojao niz manjkavosti. Slijedom toga, gospodarski učinak na rast i radna mjesta i stvarne ukupne koristi predmetnih programa nisu poznati te bi navedeni aspekti mogli biti precijenjeni ili podcijenjeni.

Revizori su utvrdili da je program Galileo već u trenutku kad je 2016. pušten u rad kasnio u odnosu na početne planove osam godina. Unatoč tome, u relevantnim segmentima tržišta – kao što su pametni telefoni ili aplikacije u automobilima – u proteklom je razdoblju ostvaren dobar napredak u pogledu uvođenja prijavnika kompatibilnih sa sustavom Galileo, a time i omogućavanja korištenja njegovim uslugama. Međutim, američki sustav GPS, prvi globalni navigacijski satelitski sustav dostupan u cijelom svijetu, i dalje ima snažan prodor na tržište i trebat će vremena dok se većina korisnika ne počne u većoj mjeri služiti sustavom Galileo. Stanje dodatno pogoršavaju stalna kašnjenja: iako sustav Galileo nudi funkcije koje drugi sustavi nemaju, one još nisu u cijelosti dostupne.

Revizori su također utvrdili da neke od ključnih mjera za promicanje korištenja podacima prikupljenima u okviru sustava Copernicus na razini cijelog EU-a nisu bile dovoljno ciljane, odnosno da nisu doprinijele raširenijem korištenju u očekivanoj mjeri. Kako bi se ostvario puni učinak aplikacija, potrebno ih je upotrebljavati i izvan svemirskog sektora, no i dalje ih najviše upotrebljavaju stručnjaci i znanstvenici. U pogledu pristupa podacima prikupljenima u okviru programa Copernicus ostvaren je napredak, ali do njih se i dalje dolazi preko prevelikog broja različitih platformi te i dalje nema dugoročne vizije učinkovitog pristupa podacima.

U svojoj Svemirskoj strategiji za Europu iz 2016. Komisija se također obvezala da će poduzeti regulatorne mjere kako bi potaknula korištenje svemirskim rješenjima. Međutim, nije bilo dovoljno mjera za utvrđivanje regulatornih ili administrativnih prepreka korištenju svemirskim uslugama. Revizori upozoravaju da je Komisija tek djelomično iskoristila potencijal za promicanje navedenih usluga u zakonodavstvu ili standardima EU-a te da i dalje postoje znatni nedostaci u pogledu promicanja korištenja svemirskim programima EU-a u zakonodavstvu EU-a ili međunarodnim standardima. Propisi u mnogim relevantnim područjima, primjerice za cestovni prijevoz i logistiku, autonomna vozila ili bespilotne letjelice, u najboljem su slučaju nepotpuni, a u najgorem uopće ne postoje.

Osnovne informacije

Europska komisija, Europska svemirska agencija (ESA) i razni drugi subjekti EU-a i izvan sustava EU-a zajednički upravljaju svemirskim programima EU-a u suradnji s državama članicama.

EU trenutačno provodi tri glavna svemirska programa: Copernicus – najopsežniji program promatranja Zemlje na svijetu, Galileo – globalni navigacijski satelitski sustav EU-a i EGNOS – europski geostacionarni navigacijski sustav. Zbog vrlo specifičnog područja primjene sustava EGNOS i njegove ograničene financijske veličine, Sud ga nije uključio u opseg ove revizije.

Tematsko izvješće br. 7/2021 „Svemirski programi EU-a Galileo i Copernicus: usluge su uvedene, ali potrebno je dodatno potaknuti raširenije korištenje” trenutačno je dostupno na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na engleskom jeziku, a uskoro će biti dostupno i na drugim jezicima EU-a.

Prošle godine Sud je objavio izvješće o [primjeni novih tehnologija snimanja u praćenju zajedničke poljoprivredne politike](#).

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama, kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva. Velika većina preporuka koje Sud iznosi u svojim izvješćima provede se u djelo.

Kontakt za medije

Služba Suda za odnose s medijima: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547